Inbrengen (voedings)sonde

Voorbereiding

Klaarleggen instrumentarium:
- 5 of 10 ml spuit
- schaar
- glas water
- veiligheidsspeld

Klaarleggen materialen:
- juiste (voedings)sonde in gesloten verpakking
- papieren handdoekje of alternatief
- (niet-steriele) handschoenen
- pH indicatorstrip
- pleister (hypo allergeen) 2,5 cm

Toelichting

Inbrengen van de sonde

Voorbereiding
- Was de handen
- Laat de patiënt, indien mogelijk, een halfzittende of rechtop zittende houding aannemen; leg bij platte bedrust de patiënt in zijligging, om aspiratie tijdens inbrengen te voorkomen.
- Laat de patiënt indien nodig de neus snuiten.
- Bepaal door welk neusgat de patiënt het minst makkelijk ademt.
- Trek (niet-steriele) handschoenen aan.
- Haal de sonde uit de verpakking.

Toelichting
- Bepaal hoe diep de sonde ingebracht gaat worden volgens de NEX methode (nose, earlobe, xiphoïd): meet met de punt van de sonde vanaf de neuspunt, onder de oorlel langs, naar het punt van borstbeen=maagkuiltje van de patiënt (gemiddeld 50 - 70 cm).
- Lees links in de kolom de NEX en rechts de diepte van inbrengen af.

NEX (cm)	Lengte sonde (cm)
40	46
45	48
50	50
55	52
60	54
65	56
70	58
75	60
80	61
85	63

HUISARTSOPLEIDING NEDERLAND

Inbrengen (voedings)sonde

Toelichting (vervolg)

- Noteer aantal cm: markeer zn. (op sonde zonder cm verdeling) aantal cm met watervaste stift of stukje pleister.
- Maak de sonde nat met koud water.
- Kies het neusgat waardoor de patiënt het minst makkelijk ademt.
- Laat de patiënt het hoofd iets naar achteren buigen.
- Breng de sonde in via de neus over de neusbodem tot in de keelholte.
- Breng nu de kin van de patiënt richting de borst zodat de weg naar de slokdarm vrij komt.
- Voer de sonde mee met de slikbeweging die de patiënt automatisch maakt of vraag de patiënt te slikken (evt. met het glas water).
- Schuif tijdens het slikken de sonde rustig door tot het afgemeten punt.
- Controleer of de sonde niet opkrult in de keelholte.
- Zuig in de spuit 5-10 ml lucht en plaats de spuit op de sonde. Spuit de lucht door de sonde. De sonde komt nu los van de maagwand te liggen.

Controleren van de ligging van de tip van de sonde door middel van pH-meting

- Trek (langzaam) 0,5-1 ml aspiraat op met een kleine spuit (5 of 10 ml), gebruik geen grote spuit, met een kleinere spuit hoef je minder kracht te zetten. Bij geen aspiraat: duw de sonde iets verder door (normaal is 50-70 cm) of laat patiënt op li zij liggen.
- Breng een druppel aspiraat op de pH indicator strip.
- Lees de pH af na 5-30 sec: bij een pH van 2 – 5,5 ligt de sonde in de maag.

Wat te doen bij welke pH-waarde?			
pH 2,0 - 5,5	pH 6,0 - 6,5	pH 7,0 - 8,0	pH 8,5 - 9,0
• Correcte ligging in maag	• bij eerste pH-meting na inbrengen sonde: mogelijk slijm in oesophagus door hoesten bij inbrengen. Duw deze 5 cm verder en bepaal de pH opnieuw • bij pH > 6.0 (kan net zo hoog zijn als in de longen): slijm in de maag door ophoesten. Wacht 15 minuten en bepaal de pH opnieuw • geen verandering bij 2e pH-meting: ligging is niet correct	• sonde ligt waarschijnlijk in het duodenum: pH 7,0 – 8,0 (of in de longen: pH 7,0 – 9,0) • trek de sonde 5 – 10 cm terug en bepaal de pH opnieuw	• sonde ligt in de longen • verwijder de sonde en breng een nieuwe in
Maak eventueel bij twijfel een controlefoto			

Inbrengen (voedings)sonde

Nazorg

Fixeren van sonde

- Noteer de cm op de sonde waar de sonde de neus uit komt.
- Sluit de sonde af met het bijgevoegde dopje.
- Fixeer de sonde met de pleister op de neus, zodanig dat de sonde bij het slikken kan meebewegen.
- Leid de sonde achter het oor langs, fixeer sonde op wang voor het oor.
- Bevestig de sonde met behulp van een pleister en veiligheidsspeld aan de kleding van de patiënt, zorg hierbij voor voldoende bewegingsvrijheid.

Literatuur

- Protocol ziekenhuis Gelderse Vallei.
- Protocol Voorbehouden, risicovolle en overige handelingen. Vilans
- www.nhg.org of www.haweb.nl: Protocol NHG-Instructiefilm

HUISARTSOPLEIDING NEDERLAND